

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IX. Ieremiam,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

Homiliis Isaiam explicasse. E libro primo Commentariorum fragmentum affert Pamphilius in Apologetico; & aliud paulopost è libro vigesimo octavo. Ex Homiliis supersunt omnino novem in Editione Latina. Interpretis nomen non adscribitur, quem Hieronymum esse censeo. Idipsum censet Erasmus, atque Hieronymum in Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum fateri se hoc fragmentum vertisse ex Commentariis Origenis in Isaiam. Equidem id solum in eo Catalogo reperio, ubi de seipso agit Hieronymus: *In Hieremiam & in Ezechielem Homilias Origenis viginti octo, quas de Græco in Latinum verti; de Seraphim & Osanna.* Atque Homiliarum quæ extant, prior agit de Seraphimis stantibus super solium Domini Isaiæ 6. 2. sed leve est hoc argumentum, ad probandum istas novem Homilias Hieronymum convertisse. Verisimilior mihi conjectura capitur ex stilo, & ex delectu quarundam dictionum, quas frequentius sibi Hieronymus asciscere amat, quod optimum est internoscendis Scriptoribus argumentum. Dictiones illæ sunt: *absconsus, dominicus, nuncupativus, principale* pro eo quod est *ἡ ἀρχὴ*, *principari alicui, principalis, propheta, repro-mitto, repromissio, speculatorius, turpiloquium, Zabulus, cuncta Evangeliorum*, aliæque ejusmodi. Notet diligens Lector Homiliam nonam mutilam esse in editionibus Merlini, Erasmi, & Genebrardi, & postrema parte truncatam, eique supplendæ detractam fuisse partem postremam Homiliæ nonæ (juxta Hieronymi collectionem sextæ) in Ieremiam, ab his verbis: *Converti sunt ad iniquitates patrum priorum.* Iamdiu vero in his Homiliis error iste inolevit: Codices siquidem manu exarati Bibliothecæ Regiæ eadem deformitate vitati sunt. Nempe facile contigit ut librarius imprudens ad describendam postremam partem Homiliæ Origenis in Isaiam nonæ, ab Hieronymo conversæ accedens, casu incidit in postremam partem Homiliæ Origenis in Ieremiam nonæ, ab Hieronymo itidem conversæ. Vnde non inane quoque fumitur argumentum Homiliarum in Isaiam non secus interpretem esse Hieronymum, ac Homiliarum in Ieremiam. Profecto causæ fuit hic error, cur postrema pars Homiliæ in Isaiam nonæ interciderit.

IX. Observavimus supra quinque & quadraginta in Ieremiam Homilias Origenem elimasse. Ex ingenti hac Homiliarum strue quatuordecim Latine refudit Hieronymus, ut ipse de se testatur in Prefatione Homiliarum Origenis in Ezechielem, & in libro De scriptor. Eccles. Novemdecim Græce edidit Balthasar Corderius è Scorialensi Bibliotheca, suamque interpretationem adjunxit. Cyrilli vero præfixit nomen, deceptus ab antiquo Codice, optimæ cæteroque notæ. Ista nominum commutationes ex eo oriuntur perisape, quod in idem compacta volumen plurima variorum opera, partim auctorum suorum inscripta nominibus, partim destituta, librarios facile fallant, carentem auctoris sui nomine scriptionem ad eundem pertinere credentes auctorem, ejus nomen præ se fert scripto proxime antecedens. Non in his vero duntaxat, sed in aliis etiam lucubrationibus, Origenis nomen cum Cyrilli nomine permistum ac confusum est. Sexdecim Origenis Homilias in Leviticum vetusta Cyrilli habent editiones, & Cyrillo adscribunt. Commentarium quendam in Marcum (quem aliquando cum Deo publici juris faciemus) Origeni Codices quidam, Cyrillo nonnulli, Victori Antiocheno alij tribuunt. Novemdecim itaque Homilias Cyrillo perperam adscriptas Adamantio restituendas judicamus hoc argumento, quod inter quatuordecim Origenis Homilias ab Hieronymo conversas duodecim ex his reperiantur, quas Græce Corderius publicavit. Accedit Vaticani Codicis auctoritas, has ipsas novemdecim in Ieremiam Homilias habens, & Origeni assignans. Septem ex illis emisit in lucem Michaël Ghislerius in Catena sua in Ieremiam; eas nimirum quæ in Hieronymianis deerant. Eundem inter illas ordinem ponit Codex uterque, atque cum legitimum, & Ieremiæ locis quos enarrant, consentaneum. Nam quem tenuit Hieronymus, confusus ille est, vel ipso fatente: *Itaque inquit, post quatuordecim Homilias in Hieremiam, quas jampridem confuso ordine interpretatus sum.* Vnde manifestum est titulos his Homiliis præfixos Hieronymi non esse. Ad hæc fragmentum ex Homilia trigesima nona, capite decimo Philocaliæ exhibetur.

X. Tomi Origenis in Ezechielem vigesimi particula quadam constat undecimum Philocaliæ caput. Hieronymus vero quatuordecim ejusdem Homilias in hunc ipsum Prophetam Romanis verbis expressit. Testis Prologus in earum Homiliarum fronte collocatus: testis & liber De Scriptor. Eccles. cap. 146. Testis quoque Rufinus Invect. 2. qui & ad Vincentium Prologum scriptum fuisse docet. Miratur Erasmus quid sit cur Hieronymus, alias creber Prefationibus, nihil ad Homilias in Isaiam, & Ieremiam à se Latine redditas præfatus sit; in Prologo autem ad Homilias in Ezechielem erasum queritur Hieronymi nomen, & ejus quoque quem Hieronymus alloquitur. Suspicatur vero Prologos fuisse sublatos ab his ad quos scripserat, postquam Origenis nomen factum est Romanis invidiosum, & verisimile esse in his Prologis Hieronymum magnifice prædicasse Origenis ingenium. Ego vero singulis libris Origenis à se expositis Prologos prætexuisse Hieronymum

Erasm. in
Conjur. libr.
Orig.